

Tarveharkintaisen määrärahan myöntäminen vuodelle 2026

Yhteinen kirkkoneuvosto 9.6.2026 § 204
87/02.03.00/2025

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) merkitä tiedoksi johtajiston valmistelun.
- 2) käydä osaltaan keskustelun tarveharkintaisen määrärahan jaosta.
- 3) myöntää projektirahoitusta Yhteisten palvelujen yhteiskehittämiseen osoitetusta tarveharkintaisesta määrärahasta yhteensä 86 000 euroa selostusosan kohdassa *Rahoitusesitys Yhteisten palvelujen kehittämisprojekteille* esitetyllä tavalla.
- 4) myöntää projektirahoitusta Yhteisten palvelujen yhteiskehittämiseen osoitetusta tarveharkintaisesta määrärahasta yhteensä 86 000 euroa selostusosan kohdassa *Rahoitusesitys yhteisten palvelujen kehittämisprojekteille* esitetyllä tavalla.

Käsittely

Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén selosti asiaa.

Esittelijä poisti päätösehdotuksen kohdan 4), koska se vastasi sisällöltään kohtaa 3).

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti

- 1) merkitä tiedoksi johtajiston valmistelun.
- 2) käydä osaltaan keskustelun tarveharkintaisen määrärahan jaosta.
- 3) myöntää projektirahoitusta Yhteisten palvelujen yhteiskehittämiseen osoitetusta tarveharkintaisesta määrärahasta yhteensä 86 000 euroa selostusosan kohdassa *Rahoitusesitys Yhteisten palvelujen kehittämisprojekteille* esitetyllä tavalla.

Selostus

Taustaa

Työnjaon keskeisiä linjauksia koskevassa päätöksessä (YKN 3.4.2025) tarveharkintainen määräraha kohdennettiin ja siihen liittyvät toimivaltasuhteet määriteltiin uudella tavalla. Päätöksen mukaan tarveharkintainen määräraha ja siihen liittyvät toimivaltuudet jakautuvat seuraavasti:

- Päätöskohta 30: hyväksyä tarveharkintaisen määrärahan 1,6 milj. euroa jakokäytäntöjen uudistamisen periaatelinjaukset:
 - a. kirkkoherrainkokous koordinoi seurakuntien ja ydinpalveluiden kehittämisen tarveharkintaisia määrärahoja 0,9 milj. euroa.
 - b. johtajisto koordinoi yhteisten palveluiden kehittämisen tarveharkintaisia määrärahoja 0,5 milj. euroa.
 - c. yhteinen kirkkoneuvosto päättää määrärahasta ennalta arvaamattomiin tarpeisiin 0,2 milj. euroa.

Vuoden 2025 aikana on luotu toimintamalli tarveharkintaisen määrärahan jakamiseen vuodesta 2026 eteenpäin. Toimintamalli seuraa YKN 3.4.2025 päätöstä

tarveharkintaisen määrärahan ja siihen liittyvien toimivaltuuksien jakautumisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että kirkkoherrainkokous koordinoi seurakuntien ja ydinpalveluiden kehittämiseen osoitettua tarveharkintaisen määrärahan osuutta (yht. 0,9 milj. euroa) ja johtajisto koordinoi yhteisten palveluiden kehittämiseen kohdennettua tarveharkintaisen määrärahan osuutta (yht. 0,5 milj. euroa).

Kehittämistyölle asetetuissa tavoitteissa painotettiin projektijohtamisen mallin muuttamista vaikuttavammaksi ja pitkäjänteisemmäksi ulkoisen arvioinnin ehdotusten pohjalta, mahdollisuutta toteuttaa pidempikestoisia (1–3 v.) ja tavoitteellisia projekteja, joiden tuloksia voidaan arvioida raporttien, osavuositarkastusten ja toimintakertomusten kautta sekä veloitetta suunnitella uuden toimintamallin jalkauttamisen toimenpiteet ja resursointi osana pysyvää rahoituskehystä projektiaavustuksen päättyessä. Lisäksi tavoitteena oli vaikuttavuustavoitteiden ja tarkempien avustuskriteerien käyttöönotto sekä projektiosaamisen vahvistaminen projektipäälliköiden ammattimaisuutta vahvistamalla ja osaamista kasvattamalla. Projekteilla tulee myös olla asiakas, niiden tulee syntyä tarpeesta ja aloite kehittämiseen tulee tulla sieltä missä on projektin omistajuus.

Tavoitteiden toteuttamisen ja onnistumisen seuraamiseen hyväksyttiin kriteerit ja painopisteet kirkkoherrainkokouksen ja johtajiston esityksestä (YKN 11.9.2025).

Hakeminen

Vuoden 2026 tarveharkintaisen määrärahan **kolmannen hakukierroksen** hakuilmoitus julkaistiin sinfossa 6.5.2026. Haku sulkeutui maanantaina 18.5.2026 klo 15.00. Määräaikaan mennessä saapui yksi yli 20 000 euron projektihakemus, joka ohjautui Yhteisten palvelujen yhteiskehittämiseen (Helsingin seurakuntayhtymän taideteosten arvottaminen, yksilöinti ja säilytys, hakusumma 86 000 €).

Tämän lisäksi tuli myös yksi alle 20 000 euron hakemus seurakunnallisen työn puolelta. Tästä rahoituspäätöksen tekee Yhteisen seurakuntatyön vs. johtaja Jussi Murtovuori hallintosäännön 4 luku 9 § mukaisesti.

Hakeminen tapahtui täyttämällä projektin tiedot projektisalkkuun. Projektitoimisto auttoi hakemuksen laatimisessa.

Kriteerit

Jotta tarveharkintaista määrärahaa voidaan myöntää, tulee projektin täyttää tarveharkintaiselle määrärahalle asetetut kriteerit (YKN 11.9.2025). Kriteerien tavoitteena on vahvistaa ja tarkentaa kehittämisprojektien toteutusta siten, että projekteja tehdään suunnitellusti ja niiden edistymistä seurataan.

Kriteerit listaavat kehittämisprojektien teknisiä vaatimuksia: projektien tulee olla A&O-projektimallin mukaisesti laadittuja, strategianmukaisia sekä realistisia. Näiden lisäksi kriteereissä painotetaan vaikuttavuutta ja yhteistyötä – projektien suunnittelua ja toteuttamista yhdessä muiden seurakuntien, yksiköiden tai yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kriteerit koostuvat neljästä osa-alueesta. Niiden kaikkien tulee olla kunnossa, jotta projekti voi saada tarveharkintaista määrärahaa. Osa-alueet ovat 1) Alfa & Omega -projektijohtamismallin ehdot ja liittyminen strategiaan, 2) projektin toteutus, 3) projektin mitattavat hyötytavoitteet sekä 4) kustannus seuranta ja riskienhallinta.

Painopisteet

Painopisteet ohjaavat projektikokonaisuutta sisällön ja strategisten tavoitteiden näkökulmasta. Painopisteet määritellään erikseen kullekin vuodelle.

Yhteisten palvelujen osalta kirkkoherrainkokous on linjannut painopisteet vuodelle 2026 seuraavasti:

Yhteistyökumppanuuksien vahvistaminen eri toimijoiden kanssa, strategianmukaisuus (myös digistrategian) sekä Yhteisten palvelujen johtosäännöissä mainittujen tehtävien mukaisen toiminnan ja palvelujen asiakas- ja tarvelähtöinen kehittäminen Kirkko Helsingissä -strategian vision pohjalta. Kehittämisprojektien tulee olla luonteeltaan "investointi" siten, että niillä voidaan saavuttaa parempaa vaikuttavuutta tai kustannustehokkuutta. Näitä tarkastellaan Kirkko Helsingissä -strategian mittareihin liitetyillä vaikuttavuustavoitteilla ja seurannan mittareilla.

Vaikuttavuustavoitteet

Vaikuttavuuden mittaaminen on haasteellista missä tahansa organisaatiossa ja erityisen haastavaa se on projekteissa, joiden hyötytavoitteet eivät ole helposti numeerisesti mitattavia ("hyvinvointi lisääntyy", "hengellisyys vahvistuu"). Laajemmassa mittakaavassa projektikokonaisuuden vaikuttavuustavoitteita tarkastellaan Kirkko Helsingissä -strategian mittareihin liitetyillä vaikuttavuustavoitteilla ja seurannan mittareilla.

Määrärahaa hakeva projekti oli listannut projektisalkussa projektinsa hyöty- ja tuotostavoitteet. Hyötytavoitteella mitataan projektin onnistumista **vaikutusten tasolla**: Onko tavoiteltu muutos toteutunut? Onko projekti tuottanut lisäarvoa? Onko vaikutus mitattavissa ja todennettavissa?

Käytännön tasolla hyötytavoitteet toimivat samalla myös projektin tuloksellisuustavoitteina.

Monivuotinen projektirahoitus

Yhteinen kirkkovaltuuston päätöksen (11.9.2025) mukaisesti vuodesta 2026 alkaen tarveharkintaista määrärahaa on mahdollista myöntää enintään kolme kalenterivuotta kestäville projekteille. Näille projekteille myönnetty rahoitus otetaan kokonaisuudessaan niiden käynnistymisvuoden tarveharkintaisesta määrärahasta. Projektin käynnistyessä päätetään projektin kestosta ja mahdollisesta monivuotisuudesta. Projektin käynnistyessä sille myönnetään kerralla kokonaismääräraha, joka kattaa koko sen toiminta-ajan.

Yhteen projektiin voi saada rahoitusta maksimissaan 80 000 € / vuosi enintään kolmen vuoden ajan (3 x 80 000 € = 240 000 €).

Päätösehdotuksen perustelut

Projektihakemus täytti pääsääntöisesti tarveharkintaiselle määrärahalle asetetut Yhteisten palvelujen hakemuksia koskevat kriteerit. Projekti sisälsi yhteistyökumppanuuksia ja sen voidaan katsoa olevan strategianmukainen (ml. Kiinteistöstrategia). Yhteisten palvelujen kehittämisprojektien painopisteitä oli huomioitu riittävästi.

Projektihakemus (projektikuvaus) on liitteenä.

Rahoitettavaksi esitettävän projektin tiivistelmä

Helsingin seurakuntayhtymän taideteosten arvottaminen, yksilöinti ja säilytys

- Kiinteistöosasto / Osmo Rasimus

- Uusi projekti ajalle 2026 - 05/2028 (projektin kesto 2 vuotta)
- **Tavoitteet:** Luovuttavien tilojen irtaimiston, kirkollisen arvoesineistön sekä Seurakuntien talon taideteosten osalta aloitetaan projektiluonteinen hallittu kokoelmahallintatehtävä, jonka tavoite on teosten analysointi ja arvottaminen sekä tilojen irtaimiston toimintakortin laatiminen. Luovutettavissa tiloissa on merkittävästi irtaimistoa, josta osa on arvoirtainta, joka pitää arvottaa ja hallitusti joko poistaa tai varastoida. Tiloista luopumiset ovat lisääntymässä ja niiden irtaimiston poistamiseen ei ole yhteneväistä ohjeistusta. Irtaimistosta tehdään toimintakortti, taideteosten osalta noudatetaan teoksille tarkoitettua ohjeistusta. Seurakuntien talon taideteosten suuren määrän vuoksi (noin 1300 objekti), on ensisijaista arvottaa ja päättää, mitä on tarkoituksenmukaista säilyttää ja mistä voidaan luopua. Tämä kartoitus on tarkoitus tehdä myös lähiaikoina purkuun tulevista kohteista. Projektin tuloksena syntyy dokumentointi, jossa teokset on luetteloitu ja selvitetty teosten arvot ja vakuutusarvot. Projektin tuloksena on esitys teosten tulevasta varastoinnista sekä myytäväksi esitettävät teokset. Projektityöntekijän tehtäviin kuuluvat myös teoksien suojaus, varastoinnin suunnittelu ja kuljetuksien järjestäminen sekä toteutuksen valvonta. Vuonna 2004 on laadittu ohjeistus taideteosten käsittelyyn, suojaukseen, varastointiin ja kuljetukseen. Projektissa tämä ohjeistus päivitetään ja hyödynnetään teosten siirrossa. Projekti on kertaluonteinen ja siihen palkataan erikseen henkilö, jolla on erityisammattitaito ja kokemus projektin suorittamisesta. Projektin kesto arviolta 3 vuotta, josta ensimmäisen vuoden kiinteistöosasto on maksanut käyttötaloudesta.
- **Perustelut:** Kehittämiprojektin taustalla on kulttuuriperinnöstä huolehtimisen lakisääteinen tehtävä. Projektin tavoitteena on kehittää ja pilotoida lakisääteistä perusmuotoista tehtävää. Projektin tulokset palvelevat jatkossa laajasti Helsingin seurakuntayhtymän yksiköitä, jotta toiminta on koordinoitua ja selkeää ja osataan keskittyä olennaiseen. Helsingin seurakuntayhtymän ja seurakuntien teosten määrä ja rahallinen arvo on suuri. Tästä syystä kehittämisprojekti on tärkeää toteuttaa suunnitelmallisesti ja ammattimaisesti. Taide- ja arvoesineiden inventointi, arvottaminen ja irtaimiston poistojen suunnittelu ei ole kiinteistöosaston perustehtävä, vaan se on Helsingin seurakuntayhtymän vastuulle kuuluva merkittävä kokonaisuus, jossa eri yksiköiden välinen yhteistyö on keskeisessä roolissa. Projektilla vähennetään taide-esineistön varastointi- ja kuljetuskustannuksia sekä voidaan saada myyntituloja.
 - 1 htv (projektityöntekijä)
 - Haettu summa: 86 000 €
 - Rahoitusehdotus: 86 000 €
 - Perustelut: Projekti liikkuu kehittämisprojektin ja normaalin toiminnan järjestämisen rajapinnalla. Näkökulmasta riippuen se voisi olla kumpaa tahansa. Projekti haki rahoitusta myös syksyn 2025 haussa, mutta silloin rahoitusta ei myönnetty. Projekti on kuitenkin saatu käynnistettyä ja hakemusta on tämän jälkeen tarkennettu ja päivitetty. Kriteerien ja painopisteiden voidaan katsoa täyttyvän riittävällä tarkkuudella.

Rahoitusesitys yhteisten palvelujen kehittämisprojekteille

Yhteisten palvelujen yhteiskehittäminen (500 000 €)

Tarveharkintaista määrärahaa oli jaossa Yhteisten palvelujen projektien yhteiskehittelyyn vuodelle 2026 yhteensä 500 000 €, josta ensimmäisellä ja toisella hakukierroksella jaettiin yhteensä 414 000 € Yhteisten palvelujen kehittämisprojekteille. Nyt käsittelyssä olevalle kevään 2026 kolmannelle hakukierrokselle jäi siis 86 000 € jaettavaksi.

Aiemmin päätetyn prosessin mukaisesti Yhteisten palvelujen hakemukset käsiteltiin ensin johtajistossa (2.6.2026). Lopullisen rahoituspäätöksen tekee Yhteinen kirkkoneuvosto johtajiston esityksestä.

Kokouskäsittelyssä tarkasteltiin sitä, että kehittämishankkeet nousevat todetusta tarpeesta sekä ovat projekteille asetettujen kriteereiden ja painopisteiden mukaisia.

Johtajiston esitys rahoitettavasta projektista perusteluineen on esitetty selostusosassa. Esityksessä on otettu huomioon projekteille yhdessä määritetyt kriteerit, painopisteet, projektin sisällön kokonaisuus sekä jaettavan rahan riittävyys. Liitteenä 1 on projektin projektikuvaus.

Aikataulu

Projektirahoituksen hakuaika oli 6.5.-18.5.2026. Johtajisto käsitteli asiaa 2.6.2026. Tämän jälkeen esitykset viedään yhteiseen kirkkoneuvostoon 9.6.2026.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Vaikutukset lapsiin ja nuoriin: Toteutuessaan projektilla voi olla välillisiä myönteisiä vaikutuksia lapsiin ja nuoriin.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Päätöksen talousvaikutukset on huomioitu seurakuntayhtymän vuoden 2026 talousarviopäätöksissä. Tarveharkintaisella määrärahalla rahoitetaan seurakuntien ja yhteisten palvelujen projekteja, joilla on talous- ja henkilöstövaikutuksia. Päätöksellä voi olla välillisiä vaikutuksia myös ympäristöön.

Vaikutukset Helsingin seurakuntayhtymään: Määrärahaesityksen piirissä olevilla projekteilla saadaan edistettyä Kirkko Helsingissä -strategian toteuttamista. Tarveharkintaisella määrärahalla on myönteisiä vaikutuksia Helsingin seurakuntien ja Yhteisten palveluiden työn tekemisen edellytyksiin, kunhan kehittämistyön tavoitteista pidetään kiinni.

Toimivallan perusteet

Hallintosäännön 4 luvun 7 §
Hallintosäännön 4 luvun 8 § kohta 23

Lisätiedot

Seurakuntayhtymän johtaja Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi
Kehittämistyön asiantuntija Kristiina Vähäkangas, kristiina.vahakangas@evl.fi

Jakelu

Rahoitusta hakeneet